

III

(Jiné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

ROZHODNUTÍ KONTROLNÍHO ÚŘADU ESVO

č. 35/10/KOL

ze dne 3. února 2010,

kterým se po osmdesáté mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory vložím nové kapitoly o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO ⁽¹⁾,

dne 27. října 2009 zveřejnila Evropská komise (dále jen „Komise“) sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání ⁽⁵⁾,

S OHLEDEM na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ⁽²⁾, a zejména na články 61 až 63 a protokol 26 této dohody,

sdělení Komise se týká i Evropského hospodářského prostoru,

S OHLEDEM na Dohodu mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora ⁽³⁾, a zejména na článek 24 a čl. 5 odst. 2 písm. b) této dohody,

v celém Evropském hospodářském prostoru je třeba zajistit jednotné uplatňování pravidel EHP pro státní podporu,

VZHLEDEM K TĚMTO DŮVODŮM:

podle článku 24 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru uplatňuje Kontrolní úřad ustanovení Dohody o EHP týkající se státní podpory,

podle bodu II v položce „VŠEOBECNÉ“ na konci přílohy XV Dohody o EHP má Kontrolní úřad po konzultaci s Komisí přijmout akty odpovídající aktům přijatým Komisí,

podle čl. 5 odst. 2 písm. b) Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru vydá Kontrolní úřad oznámení nebo pokyny k záležitostem, jimiž se zabývá Dohoda o EHP, pokud to tato dohoda nebo Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru výslovně stanoví nebo pokud to Kontrolní úřad považuje za nezbytné,

Kontrolní úřad konzultoval Komisi a státy ESVO dopisy k dané záležitosti ze dne 26. ledna 2010 (dokumenty č. 543973, 543974 a 543997),

Kontrolní úřad přijal dne 19. ledna 1994 procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory ⁽⁴⁾,

PŘIJAL TOTO ROZHODNUTÍ:

⁽¹⁾ Dále jen „Kontrolní úřad“.

⁽²⁾ Dále jen „Dohoda o EHP“.

⁽³⁾ Dále jen „Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru“.

⁽⁴⁾ Pokyny pro uplatňování a výklad článků 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3 k Dohodě o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, které byly přijaty a vydány Kontrolním úřadem ESVO dne 19. ledna 1994, zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* (dále jen *Úř. věst.*) L 231, 3.9.1994, s. 1 a v dodatku EHP č. 32, 3.9.1994, s. 1, v platném znění. Dále jen „pokyny pro státní podporu“. Aktuální znění pokynů pro státní podporu je zveřejněno na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

Článek 1

Pokyny pro státní podporu jsou pozměněny vložím nové kapitoly o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. Nová kapitola je uvedena v příloze tohoto rozhodnutí.

⁽⁵⁾ *Úř. věst.* C 257, 27.10.2009, s. 1.

Článek 2

Pouze anglické znění je závazné.

V Bruselu dne 3. února 2010.

Za Kontrolní úřad ESVO

Per SANDERUD
předseda

Kurt JÄGER
člen kolegia

PŘÍLOHA

POUŽITÍ PRAVIDEL STÁTNÍ PODPORY NA VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ ⁽¹⁾

1. Úvod a oblast působnosti

- (1) Během posledních tří desetiletí prošlo vysílání důležitými změnami. Odstranění monopolů, vznik nových provozovatelů a rychlý technologický rozvoj podstatně změnily soutěžní prostředí. Televizní vysílání bylo tradičně vyhrazenou činností. Od počátku bylo většinou provozováno veřejnými podniky s dominantním postavením, zejména v důsledku omezené dostupnosti vysílacích frekvencí a velkých překážek pro vstup.
- (2) V sedmdesátých letech minulého století však hospodářský a technologický rozvoj umožňoval státům ESVO rostoucí mírou, aby povolovaly vysílání dalším provozovatelům. Státy ESVO se proto rozhodly zavést na tomto trhu hospodářskou soutěž. To spotřebitelům umožnilo širší výběr, protože se objevilo mnoho dalších kanálů a nových služeb; napomohlo to také vzniku a růstu silných evropských provozovatelů, rozvoji nových technologií a dosažení vyššího stupně pluralismu v tomto odvětví, což znamená více než pouhou dostupnost dodatečných kanálů či služeb. Ačkoli státy ESVO otevřely trh hospodářské soutěži, domnívaly se, že by veřejnoprávní vysílání mělo být zachováno jako prostředek k pokrytí řady oblastí a uspokojení potřeb a cílů veřejné politiky, které by jinak nemusely být v optimálním rozsahu uspokojeny.
- (3) Větší hospodářská soutěž spolu s přítomností státem financovaných provozovatelů vedla také k vzrůstajícím obavám, pokud jde o rovnost podmínek, na něž Kontrolní úřad upozornili soukromí provozovatelé. Stížnosti se týkaly porušování článků 59 a 61 Dohody o EHP, pokud jde o veřejné financování veřejnoprávních vysílacích organizací.
- (4) Předchozí kapitola o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání v pokynech pro státní podporu ⁽²⁾ poprvé stanovila rámec, který upravuje státní financování veřejnoprávního vysílání. Tato kapitola Kontrolnímu úřadu sloužila jako dobrý základ pro řešení případů v oblasti financování veřejnoprávních vysílacích organizací.
- (5) Trh s rozhlasovým a audiovizuálním vysíláním mezitím významně ovlivnily technologické změny. Došlo ke znásobení distribučních platform a technologií, jako je digitální televize, IPTV, mobilní televize a video na vyžádání. To vedlo ke zvýšení hospodářské soutěže s novými účastníky, například provozovateli sítí a internetovými společnostmi, kteří vstoupili na trh. Technologický rozvoj umožnil rovněž vznik nových mediálních služeb, například informačních služeb on-line a nelineárních služeb nebo služeb na vyžádání. Poskytování audiovizuálních služeb se sjednocuje, přičemž spotřebitelé jsou stále více schopni získat různé služby na jediném platformě nebo na jediném zařízení, či získat jakoukoli dotyčnou službu na různých platformách nebo zařízeních. Rostoucí škála možností spotřebitelů, pokud jde o přístup k mediálnímu obsahu, vedla ke znásobení nabízených audiovizuálních služeb a k rozšířené divácké obce. Nové technologie umožnily lepší účast spotřebitelů. Tradiční model pasivního využívání se postupně mění na aktivní účast a kontrolu nad obsahem ze strany spotřebitelů. S cílem udržet krok s novým vývojem diverzifikují veřejnoprávní i soukromé vysílací stanice své činnosti, přecházejí na nové distribuční platformy a rozšiřují škálu svých služeb. V poslední době tato diverzifikace činnosti veřejnoprávních vysílacích organizací, jež jsou financovány z veřejných zdrojů (jako např. obsah on-line, kanály zaměřené na tematické vysílání), vyvolala řadu stížností z řad ostatních účastníků trhu včetně vydavatelů.
- (6) V rozsudku ve věci *Altmark* z roku 2003 ⁽³⁾ Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) vymezil podmínky, za nichž vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nepředstavuje státní podporu. V roce 2005 přijal Kontrolní úřad novou kapitolu o státní podpoře ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby ⁽⁴⁾ a vložil ji do pokynů pro státní podporu. V roce 2006 bylo mimoto začleněno rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu ⁽⁵⁾ do Dohody o EHP jako akt uvedený v bodě 1h přílohy XV Dohody o EHP, přizpůsobený protokolem 1 k

⁽¹⁾ Tato kapitola odpovídá sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání (Úř. věst. C 257, 27.10.2009, s. 1).

⁽²⁾ Přijato rozhodnutím č. 90/04/KOL ze dne 23. dubna 2004, kterým se po čtyřicáté šesté mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory zavedením nové kapitoly 24C: Použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání (Úř. věst. L 327, 13.12.2007, s. 21 a dodatek EHP č. 59, 13.12.2007, s. 1).

⁽³⁾ Věc C-280/2000 *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (Altmark), Sb. rozh. 2003, s. I-7747.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 109, 26.4.2007, s. 44 a dodatek EHP č. 20, 26.4.2007, s. 1, k dispozici rovněž na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese <http://www.efasurv.int/?1=1&showLinkId=16997&1=1>.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 312, 29.11.2005, s. 67.

této dohodě (dále jen „rozhodnutí 2005/842/ES“) ⁽⁶⁾. Členské státy ESVO se v současnosti nacházejí v procesu začleňování směrnice 2007/65/ES (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) ⁽⁷⁾, která rozšiřuje oblast působnosti regulace audiovizuálních služeb v EHP na nové mediální služby.

(7) Tyto změny na trhu a změny právního prostředí si vyžádaly aktualizaci kapitoly o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. V akčním plánu pro státní podpory z roku 2005 ⁽⁸⁾ bylo oznámeno, že se Evropská komise (dále jen „Komise“) „znovu vrátí ke sdělení o používání pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání. Zvláště s rozvojem nových digitálních technologií a služeb podporovaných internetem se objevily nové problémy týkající se rozsahu činností veřejnoprávního vysílání“.

(8) V průběhu let 2008 a 2009 se Kontrolní úřad a státy ESVO zúčastnily několika veřejných konzultací Komise týkajících se přezkumu sdělení o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání z roku 2001 ⁽⁹⁾. Tato kapitola konsoliduje rozhodovací praxi Komise a Kontrolního úřadu v oblasti státní podpory způsobem, který je zaměřen do budoucna, a to na základě připomínek obdržených během veřejných konzultací. Objasňuje zásady, jimiž se Kontrolní úřad řídí při používání článku 61 a čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, pokud jde o veřejné financování audiovizuálních služeb v odvětví vysílání ⁽¹⁰⁾, s přihlédnutím k nedávnému vývoji na trhu a vývoji právních předpisů. Touto kapitolou není dotčeno uplatňování pravidel vnitřního trhu a základních svobod v oblasti vysílání.

2. Úloha veřejnoprávního vysílání

(9) Veřejnoprávní vysílání, i při svém nesporném hospodářském významu, není srovnatelné s veřejnou službou v žádném jiném hospodářském odvětví. Neexistuje jiná služba, která by současně měla přístup k tak širokému okruhu obyvatelstva, poskytovala mu tolik informací a takový obsah, kterým by vyjadřovala a ovlivňovala jak mínění jednotlivce, tak i veřejnosti.

(10) Kromě toho je vysílání obecně chápáno jako velmi spolehlivý zdroj informací a pro nezanedbatelnou část obyvatelstva představuje hlavní zdroj informací. Obohacuje tak veřejnou diskusi a v konečném důsledku může zajistit všem občanům přiměřenou účast na veřejném životě. V této souvislosti má zásadní význam záruka nezávislosti vysílání, v souladu s obecnou zásadou svobody projevu zakotvenou v článku 10 Evropské úmluvy o lidských právech, která je obecnou právní zásadou, jejíž dodržování zajišťuje Soudní dvůr ⁽¹¹⁾.

(11) Úloha veřejné služby ⁽¹²⁾ obecně je uznána Dohodou o EHP, zejména čl. 59 odst. 2, který zní:

„Podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým v této dohodě, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem smluvních stran.“

(12) Význam veřejnoprávního vysílání pro sociální, demokratický a kulturní život byl potvrzen v aktu uvedeném v bodě 33 přílohy XI Dohody o EHP (usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 25. ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání) ⁽¹³⁾, přizpůsobeném protokolem 1 této dohody (dále jen „usnesení

⁽⁶⁾ Rozhodnutí Smíšeného výboru č. 91/2006 (Úř. věst. L 289, 19.10.2006, s. 31 a dodatek EHP č. 52, 19.10.2006, s. 24), vstup v platnost dne 8.7.2006.

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 332, 18.12.2007, s. 27).

⁽⁸⁾ KOM(2005) 107 v konečném znění.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 320, 15.11.2001, s. 5. Toto sdělení odpovídá předchozí kapitole o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání, kterou Kontrolní úřad přijal dne 23. dubna 2004, viz poznámka pod čarou 2.

⁽¹⁰⁾ Pro účely této kapitoly odkazuje pojem „audiovizuální služba/služby“ na lineární a/nebo nelineární šíření zvukového a/nebo audiovizuálního obsahu a na další přidružené služby jako např. informační textové služby online. Toto pojetí „audiovizuálních služeb“ je třeba odlišit od užšího pojetí „audiovizuálních mediálních služeb“, jak jsou definovány v čl. 1 písm. a) směrnice 2007/65/ES (směrnice o audiovizuálních mediálních službách).

⁽¹¹⁾ Věc C-260/89 ERT, Sb. rozh. 1991, s. I-2925.

⁽¹²⁾ Pro účely této kapitoly musí být výraz „veřejná služba“ chápán jako odpovídající výrazu „služba obecného hospodářského zájmu“ použitému v čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 30, 5.2.1999, s. 1.

o veřejnoprávním vysílání“⁽¹⁴⁾). Jak zdůrazňuje usnesení o veřejnoprávním vysílání: „Přístup široké veřejnosti, bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, k různým kanálům a službám je nezbytným předpokladem pro plnění zvláštního závazku veřejnoprávního vysílání.“ Kromě toho musí veřejnoprávní vysílání „využívat technického pokroku“, přinášet „veřejnosti výhody nových audiovizuálních a informačních služeb a nových technologií“ a zaručovat „vývoj a diverzifikaci činnosti v digitálním věku“. Konečně, „veřejnoprávní vysílání musí být schopné nadále poskytovat široké programové spektrum v souladu se svým posláním, jak bylo vymezeno členskými státy, aby oslovovalo společnost jako celek; v této souvislosti je pro veřejnoprávní vysílání legitimní usilovat o dosažení vysoké sledovanosti“.

- (13) Úlohu veřejnoprávního vysílání při podpoře kulturní rozmanitosti uznala i Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005⁽¹⁵⁾. Úmluva stanoví, že každá strana může přijímat „opatření na ochranu a podporu rozmanitosti kulturních projevů na svém území“. Tato opatření mohou zahrnovat mimo jiné „opatření, jejichž cílem je podporovat rozmanitost médií, a to i prostřednictvím veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání“⁽¹⁶⁾.
- (14) Tyto hodnoty veřejnoprávního vysílání jsou stejně důležité v rychle se měnícím novém mediálním prostředí. Zdůrazňuje se to rovněž v doporučeních Rady Evropy týkajících se plurality médií a různorodosti mediálního obsahu⁽¹⁷⁾ a úlohy veřejnoprávních sdělovacích prostředků v informační společnosti⁽¹⁸⁾. Druhé z těchto doporučení vyzývá členské státy Rady Evropy, aby „zajistily veřejnoprávní sdělovací prostředky (...) transparentním a odpovědným způsobem“ a aby „veřejnoprávním sdělovacím prostředkům umožnily reagovat plně a účinně na výzvy informační společnosti při respektování dvojité veřejnoprávní/soukromoprávní struktury evropského elektronického mediálního prostředí a při zohlednění otázek trhu a hospodářské soutěže“.
- (15) Bez ohledu na výše uvedené je však současně nutno poznamenat, že se provozovatelé komerčního vysílání, z nichž řada podléhá požadavkům na veřejné služby, rovněž významně podílejí na dosažení cílů usnesení o veřejnoprávním vysílání v rozsahu, v jakém přispívají k pluralismu, obohacují kulturní a politickou diskusi a rozšiřují výběr programů. Vydavatelé novin a ostatní tištěná média hrají také důležitou úlohu při zajišťování objektivního informování veřejnosti a demokracie. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto subjekty nyní soutěží s provozovateli vysílání po internetu, jsou všichni tyto poskytovatelé komerčních médií ohroženi potenciálními negativními účinky, které by státní podpora udělená provozovatelům veřejného vysílání mohla mít na rozvoj nových modelů podnikání. Jak připomíná směrnice 2007/65/ES (směrnice o audiovizuálních mediálních službách), „společná existence soukromých a veřejnoprávních poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb je rysem, který je specifický pro evropský audiovizuální mediální trh“. Zachování plurality vyvážené nabídky veřejných a soukromých médií je skutečným společným zájmem, a to i v současném dynamickém mediálním prostředí.

3. Právní rámec

- (16) Uplatnění pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání musí brát v úvahu velké množství různých hledisek. Posouzení státní podpory je založeno na článku 61 Dohody o EHP o státních podporách a na čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP o uplatnění pravidel Dohody o EHP, zejména pravidel hospodářské soutěže, na služby obecného zájmu. Protokol 3 Dohody o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora (dále jen protokol 3) stanoví pravidla postupu v případech státní podpory.
- (17) Dohoda o EHP neobsahuje ustanovení podobné článku 167 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen Smlouva o fungování EU) (bývalý článek 151 Smlouvy o ES) týkající se kultury nebo „kulturní výjimku“ pro podpory určené na pomoc kultuře, jako je výjimka obsažená v čl. 107 odst. 3 písm. d) SFEU (bývalý čl. 87 odst. 3 písm. d) Smlouvy o ES). To však neznamená, že výjimka pro taková opatření je vyloučena. Jak uznal Kontrolní úřad v předchozích případech, tato opatření podpory lze schválit z kulturních důvodů na základě čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ Usnesení o veřejnoprávním vysílání bylo začleněno do Dohody o EHP aktem, který smluvní strany vzaly na vědomí rozhodnutím č. 118/1999 (Úř. věst. L 325, 21.12.2000, s. 33 a dodatek EHP č. 60, 21.12.2000, s. 423 (islandština) a s. 424 (norština)), vstup v platnost dne 1.10.1999.

⁽¹⁵⁾ Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů byla podepsána v Paříži dne 20.10.2005. Poté byla ratifikována Norskem a schválena Islandem.

⁽¹⁶⁾ Čl. 6 odst. 1 a odst. 2 písm. h) Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů.

⁽¹⁷⁾ Doporučení CM/Rec(2007)2 Výboru ministrů členským zemím o pluralitě médií a různorodosti mediálního obsahu, přijaté dne 31. ledna 2007 na 985. zasedání náměstků ministrů.

⁽¹⁸⁾ Doporučení CM/Rec(2007)3 Výboru ministrů členským zemím o úloze veřejnoprávních sdělovacích prostředků v informační společnosti, přijaté dne 31. ledna 2007 na 985. zasedání náměstků ministrů.

⁽¹⁹⁾ Například rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO č. 180/09/KOL ze dne 31. března 2009 o režimech podpor pro audiovizuální produkce a vypracování scénářů a vzdělávací opatření (Úř. věst. C 236, 1.10.2009, s. 5 a dodatek EHP č. 51, 1.10.2009, s. 17). Viz rovněž kapitola o státní podpoře filmových a ostatních audiovizuálních děl v pokynech Kontrolního úřadu ESVO pro státní podporu, přijato rozhodnutím Kontrolního úřadu ESVO č. 788/08/KOL ze dne 17. prosince 2008, kterým se po šedesáté sedmé mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory změnou stávajících kapitol o referenčních a diskontních sazbách a o státní podpoře ve formě záruk a vložení nové kapitoly o navrácení protiprávní a neslučitelné podpory, o státní podpoře filmových a ostatních audiovizuálních děl a státní podpoře železničním podnikům, dosud nezveřejněno, k dispozici na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese: <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkId=15643&1=1>.

- (18) Regulační rámec týkající se „audiovizuálních mediálních služeb“ koordinuje na evropské úrovni směrnice 2007/65/ES (směrnice o audiovizuálních mediálních službách). Požadavky na finanční transparentnost, pokud jde o veřejné podniky, jsou upraveny aktem uvedeným v bodě 1a přílohy XV Dohody o EHP (směrnice Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků) ⁽²⁰⁾, upraveným protokolem 1 této dohody (dále jen „směrnice 2006/111/ES (směrnice o zprůhlednění finančních vztahů)“ ⁽²¹⁾).

- (19) Tato pravidla podléhají výkladu Soudního dvora ESVO v rámci „pilíře ESVO“ a Soudního dvora v rámci „pilíře Evropské unie“. Kontrolní úřad přijal rovněž několik souborů pokynů k používání pravidel státní podpory, jež odpovídají obdobným pokynům vydaným Komisí. Kontrolní úřad přijal především v roce 2005 kapitolu o státní podpoře ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby a v roce 2006 bylo do Dohody o EHP začleněno rozhodnutí 2005/842/ES objasňující požadavky čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP. Dané rozhodnutí se vztahuje rovněž na oblast vysílání, pokud jsou splněny podmínky uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí 2005/842/ES ⁽²²⁾.

4. Použitelnost čl. 61 odst. 1 dohody o ehp

4.1 Charakter státní podpory u státního financování veřejnoprávních vysílacích organizací

- (20) V souladu s čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP zahrnuje pojem státní podpory tyto podmínky: a) musí se jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků; b) tento zásah musí být způsobilý ovlivnit obchod mezi smluvními stranami; c) musí svého příjemce zvýhodnit; d) musí narušovat nebo ohrožovat hospodářskou soutěž ⁽²³⁾. Existence státní podpory musí být posuzována objektivně a při zohlednění judikatury Soudního dvora a Soudu ESVO.

- (21) Rozhodujícím prvkem při jakémkoli posuzování státní podpory podle čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP je účinek státního zásahu, nikoli jeho účel. Veřejnoprávní vysílací organizace jsou obvykle financovány ze státního rozpočtu nebo z poplatků od držitelů televizních a rozhlasových přijímačů. Za určitých zvláštních okolností poskytuje stát veřejnoprávním vysílacím organizacím kapitálové příspěvky nebo jim promíjí dluhy. Tato finanční opatření jsou obvykle přičitatelná orgánům veřejné správy a vyžadují převod státních prostředků ⁽²⁴⁾.

- (22) Lze rovněž obecně předpokládat, že státní financování veřejnoprávních vysílacích organizací ovlivňuje obchod mezi smluvními stranami. Jak upozornil Soudní dvůr: „Jestliže podpora poskytnutá státem nebo ze státních prostředků posílí postavení jednoho podniku vůči jiným podnikům soutěžícím na vnitřním trhu Společenství, musí být tento trh považován za ovlivněný touto podporou“ ⁽²⁵⁾. To jednoznačně platí pro získávání a prodej programových práv, které se často uskutečňují na mezinárodní úrovni. Rovněž reklama v případě veřejnoprávních vysílacích organizací, které mají oprávnění prodávat vysílací čas pro reklamu, má přeshraniční účinek, zejména u jazykově stejnorodých oblastí přesahujících hranice jednotlivých států. Vlastnická struktura provozovatelů komerčního vysílání se kromě toho může rozšířit na více států EHP. Služby poskytované na internetu mají mimoto obvykle celosvětový dosah.

- (23) Pokud jde o existenci zvýhodnění, Soudní dvůr objasnil v rozsudku ve věci *Altmark*, že vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nepředstavuje státní podporu, jsou-li splněny čtyři kumulativní podmínky. Za prvé, podnik, který je příjemcem podpory, je pověřen poskytováním služeb veřejného zájmu a úkoly a povinnosti s tím spojené jsou jasně vymezené. Za druhé, parametry vyrovnání za poskytování služeb jsou objektivní a transparentní a jsou stanoveny předem. Za třetí, vyrovnávací platba nepřesahuje náklady na plnění závazku služby veřejného zájmu či jejich část s přihlédnutím k příslušným příjmům a přiměřenému zisku. Za čtvrté, není-li v konkrétním případě podnik, který má plnit závazky veřejné služby, vybrán v rámci veřejného výběrového řízení, které umožní vybrat uchazeče, jenž je schopen poskytovat společnostem tyto služby s nejnižšími náklady, musí být výše vyrovnávací platby stanovena na základě analýzy nákladů, které by při plnění těchto závazků vznikly průměrnému, dobře řízenému podniku, který je vhodně vybaven k tomu, aby splňoval nezbytné požadavky na veřejné služby.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. L 318, 17.11.2006, s. 17.

⁽²¹⁾ Rozhodnutí Smíšeného výboru č. 55/2007 (Úř. věst. L 266, 11.10.2007, s. 15 a dodatek EHP č. 48, 11.10.2007, s. 12), vstup v platnost dne 9.6.2007.

⁽²²⁾ Podle čl. 2 odst. 1 písm. a) se rozhodnutí 2005/842/ES vztahuje na státní podporu ve formě „vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytnuté podnikům, jejichž průměrný roční obrat před zdaněním za všechny činnosti nepřesáhl v průběhu dvou finančních let předcházejících roku, kdy byl daný podnik pověřen poskytováním služeb obecně hospodářského zájmu, částku 100 milionů EUR, pokud roční vyrovnávací platba za dotčenou službu nepřesahuje 30 milionů EUR“.

⁽²³⁾ Spojené věci T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04 *TV2/Danmark v. Komise* (TV2), Sb. rozh. 2008, s. II-2935, bod 156.

⁽²⁴⁾ Pokud jde o označení prostředků pocházejících z koncesionářských poplatků za státní prostředky, viz rozsudek ve věci TV2, citováno výše, body 158–159.

⁽²⁵⁾ Věci C-730/79 *Philip Morris Holland v. Komise*, Sb. rozh. 1980, s. 2671, bod 11; C-303/88 *Itálie v. Komise*, Sb. rozh. 1991, s. I-1433, bod 27; C-156/98 *Německo v. Komise*, Sb. rozh. 2000, s. I-6857, bod 33.

- (24) V rozsahu, v jakém toto financování nesplňuje uvedené podmínky, by bylo považováno za selektivní zvýhodnění jen určitých vysílacích organizací, a tedy za narušující či ohrožující hospodářskou soutěž.

4.2 Charakter podpory: existující podpora v protikladu k nové podpoře

- (25) Režimy financování, které nyní fungují ve většině států ESVO, byly zavedeny před dlouhou dobou. Kontrolní úřad proto musí nejprve určit, zda tyto režimy mají být považovány za „existující podporu“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 části I protokolu 3. V souladu s tímto ustanovením „Kontrolní úřad ESVO ve spolupráci se státy ESVO zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování Dohody o EHP“.
- (26) Podle čl. 1 písm. b bodu i) části II protokolu 3 zahrnuje existující podpora „... všechny podpory existující v příslušných státech ESVO před vstupem Dohody o EHP v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny před vstupem Dohody o EHP v platnost a zůstávají použitelné i po něm“.
- (27) Podle čl. 1 písm. b bodu v) části II protokolu 3 zahrnuje existující podpora rovněž „podporu, která se považuje za existující podporu, protože v době, kdy začala být uskutečňována, nevytvářela podporu a poté se stala podporou následkem vývoje Evropského hospodářského prostoru bez toho, že by byla státem ESVO pozměněna“.
- (28) V souladu s judikaturou Soudního dvora ⁽²⁶⁾ musí Kontrolní úřad ověřovat, zda se právní rámec, v němž je podpora poskytována, od svého zavedení změnil, či nikoli. Kontrolní úřad se domnívá, že individuální přístup k případům je nejvhodnější ⁽²⁷⁾, přičemž bere v úvahu všechny prvky spojené se systémem vysílání daného státu ESVO.
- (29) Podle judikatury ve věci *Gibraltar* ⁽²⁸⁾ by se neměla každá změna existující podpory považovat za přeměnu existující podpory na novou podporu. Podle Tribunálu „pouze v případě, že se změna týká vlastní podstaty původního režimu podpory, se tento přeměňuje na nový režim podpory. Pokud lze nový prvek jednoznačně oddělit od původního režimu, nejedná se o podstatnou změnu existujícího režimu“.
- (30) Vzhledem k výše uvedeným úvahám Kontrolní úřad ve své rozhodovací praxi obvykle zkoumal: a) zda původní režim financování veřejnoprávní vysílací organizace představuje existující podporu v souladu s pravidly uvedenými výše v bodech 26 a 27; b) zda následné změny ovlivňují vlastní podstatu původního opatření (tedy povahu výhody nebo zdroje financování, účel podpory, příjemce nebo rozsah činnosti příjemců), nebo zda jsou tyto změny čistě formálního či administrativního charakteru, a c) v případě, že jde o podstatné následné změny, zda je lze od původního opatření oddělit, což umožňuje jejich samostatné posouzení, nebo zda oddělitelné od původního opatření nejsou a potom je původní opatření jako celek přeměněno na novou podporu.

5. Posouzení slučitelnosti státní podpory podle čl. 61 odst. 3 dohody o ehp

- (31) Ačkoli je vyrovnávací platba za veřejnoprávní vysílání obvykle posuzována podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, odchylky uvedené v čl. 61 odst. 3 Dohody o EHP mohou v zásadě v oblasti vysílání rovněž platit, jsou-li splněny příslušné podmínky.
- (32) Dohoda o EHP neobsahuje ustanovení odpovídající čl. 167 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, které Komisi ukládá, aby ve své činnosti podle ostatních ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie přihlížela ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur. Dohoda o EHP neobsahuje rovněž kulturní výjimku podobnou čl. 107 odst. 3 písm. d) Smlouvy o fungování EU, která Komisi dává možnost považovat podporu, která je určena na pomoc kultuře, za slučitelnou se společným trhem, pokud taková podpora neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu. To však neznamená, že použití pravidel státní podpory neponechává žádný prostor pro uvážení kulturních aspektů. Dohoda

⁽²⁶⁾ Věc C-44/93 *Namur-Les Assurances du Crédit SA v. Office National du Ducroire a belgický stát*, Sb. rozh. 1994, s. I-3829.

⁽²⁷⁾ Viz například rozhodnutí Komise v těchto věcech: E 8/06, *státní financování pro vlámskou veřejnoprávní vysílací organizaci VRT* (Úř. věst. C 143, 10.6.2008, s. 7); E 4/05, *státní financování RTE a TNAG (TG4)* (Úř. věst. C 121, 17.5.2008, s. 5); E 9/05, *poplatek za licence RAI*, Úř. věst. C 235, 23.9.2005, s. 3; E 10/2005, *poplatek za licence France 2 a 3*, Úř. věst. C 240, 30.9.2005, s. 20; E 8/05, *španělská celostátní veřejnoprávní vysílací organizace RTVE*, Úř. věst. C 239, 4.10.2006, s. 17; C 2/04, *financování ad hoc nizozemských provozovatelů veřejnoprávního vysílání*, Úř. věst. L 49, 22.2.2008, s. 1; C 60/99, *rozhodnutí Komise 2004/838/ES ze dne 10. prosince 2003 o státních podpořích prováděných Francií ve prospěch France 2 a France 3* (Úř. věst. L 361, 8.12.2004, s. 21; C 62/99), *rozhodnutí Komise 2004/339/ES ze dne 15. října 2003 o opatřeních provedených Itálií ve prospěch ve prospěch RAI SpA* (Úř. věst. L 119, 23.4.2004, s. 1); NN 88/98, *financování 24hodinového zpravodajského kanálu v licenci BBC, v němž nejsou reklamy* (Úř. věst. C 78, 18.3.2000, s. 6) a NN 70/98, *státní podpora veřejnoprávním vysílacím kanálům Kinderkanal a Phoenix* (Úř. věst. C 238, 21.8.1999, s. 3).

⁽²⁸⁾ Spojené věci T-195/01 a T-207/01 *Government of Gibraltar v. Komise (Gibraltar)*, Sb. rozh. 2002, s. II-2309.

o EHP uznává nutnost posílení kulturní spolupráce v článku 13 protokolu 31. V tomto ohledu je nutno připomenout, že Kontrolní úřad v rozhodovací praxi ohledně státních podpor pro filmovou výrobu a činnosti související s filmem stanovil, že opatření ve prospěch filmu a audiovizuální produkce je možno schválit z kulturních důvodů při použití čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP, pokud tento přístup bere dostatečně v úvahu kritéria vypracovaná Komisí a pokud se tento přístup neodchyluje od praxe Komise před přijetím čl. 107 odst. 3 písm. d) Smlouvy o fungování EU ⁽²⁹⁾.

- (33) Úkolem Kontrolního úřadu je rozhodnout o skutečném uplatnění výjimky v čl. 61 odst. 3 Dohody o EHP a o způsobu, jakým mají být vzaty v úvahu kulturní aspekty. Je třeba připomenout, že ustanovení udělující výjimku ze zákazu státní podpory musí být používána důsledně. V souladu s tím se Kontrolní úřad domnívá, že kulturní výjimka může být použita v těch případech, kde je kulturní produkt jednoznačně identifikovaný nebo identifikovatelný ⁽³⁰⁾. Kontrolní úřad mimoto zastává názor, že pojem kultura je nutno vztahovat k obsahu a druhu uvedeného produktu, a nikoli na médium či jeho šíření samo o sobě ⁽³¹⁾. Kromě toho je nutno odlišovat vzdělávací a demokratické potřeby států ESVO od pomoci kultuře ⁽³²⁾.
- (34) Státní podpora veřejnoprávním vysílacím organizacím obvykle nerozlišuje mezi kulturními, demokratickými a vzdělávacími potřebami společnosti. Pokud není opatření podpory zaměřeno konkrétně na podporu kulturních cílů, takovouto podporu nelze v zásadě schválit podle čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP jako podporu na pomoc kultuře. Státní podpora je veřejnoprávním vysílacím organizacím obvykle poskytována ve formě vyrovnávací platby za plnění poslání veřejné služby a je posuzována podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP na základě kritérií stanovených v této kapitole.

6. Posouzení slučitelnosti státní podpory podle čl. 59 odst. 2 dohody o ehp

- (35) V souladu s čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP „[p]odniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým v této dohodě, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem smluvních stran“.
- (36) Podle ustálené judikatury Soudního dvora článek 106 Smlouvy o fungování EU (bývalý článek 86 Smlouvy o ES), odpovídající článku 59 Dohody o EHP, stanoví odchylku, a musí být proto vykládán restriktivně. Soudní dvůr vysvětlil, že aby mohlo určité opatření využít takové výjimky, je nutné, aby byly splněny všechny níže uvedené podmínky:
- (i) daná služba musí být službou obecného hospodářského zájmu a jako taková musí být členským státem jasně vymezena (definice) ⁽³³⁾;
 - (ii) daný podnik musí být členským státem prováděním uvedené služby výslovně pověřen (pověření) ⁽³⁴⁾;
 - (iii) uplatnění pravidel hospodářské soutěže obsažených ve Smlouvě (v tomto případě zákaz státní podpory) musí zabránit výkonu zvláštních úkolů přidělených podniku a výjimka z takových pravidel nesmí ovlivnit rozvoj obchodu v rozsahu, který by odporoval zájmům Společenství (test přiměřenosti) ⁽³⁵⁾.
- (37) Ve zvláštním případě veřejnoprávního vysílání musí být výše uvedený přístup přizpůsoben na základě usnesení o veřejnoprávním vysílání, které hovoří o „plnění veřejných služeb, jak jsou svěřeny, vymezeny a organizovány v každém členském státě“ (definice a pověření) a umožňuje výjimku z pravidel Smlouvy v případě financování veřejnoprávního

⁽²⁹⁾ Viz například rozhodnutí č. 32/02/KOL ze dne 20. února 2002, rozhodnutí č. 169/02/KOL ze dne 18. září 2002, rozhodnutí č. 186/03 ze dne 29. října 2003, rozhodnutí č. 179/05/KOL ze dne 15. července 2005 a rozhodnutí č. 342/06/KOL ze dne 14. listopadu 2006. Viz rovněž kapitola o státní podpoře filmových a ostatních audiovizuálních děl v pokynech Kontrolního úřadu pro státní podporu.

⁽³⁰⁾ Viz například rozhodnutí Komise NN 88/98, 24hodinový zpravodajský kanál BBC, Úř. věst. C 78, 18.3.2000, s. 6 a NN 70/98, Kinderkanal a Phoenix, citováno výše.

⁽³¹⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 458/2004, státní podpora společnosti Espacio Editorial Andaluza Holding sl. (Úř. věst. C 131, 28.5.2005, s. 12).

⁽³²⁾ Věc NN 70/98, Kinderkanal a Phoenix, citováno výše.

⁽³³⁾ Věc 172/80 Zuechner, Sb. rozh. 1981, s. 2021.

⁽³⁴⁾ Věc C-242/95 GT-Link, Sb. rozh. 1997, s. 4449.

⁽³⁵⁾ Věc C-159/94 EDF a GDF, Sb. rozh. 1997, s. I-5815.

vysílání „v míře, v jaké je takové financování poskytováno organizacím pro veřejnoprávní vysílání pro plnění poslání veřejné služby (...), a (...) neovlivňuje podmínky obchodu a hospodářskou soutěž ve Společenství v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem, přičemž se přihlíží k plnění veřejné služby“ (přiměřenost).

- (38) Je na Kontrolním úřadu, aby na základě důkazů poskytnutých státy ESVO posoudil, zda jsou tato kritéria splněna. Pokud jde o definici poslání veřejné služby, úkolem Kontrolního úřadu je kontrola zjevných chyb (viz oddíl 6.1). Kontrolní úřad dále ověřuje, zda se jedná o výslovné pověření a účinný dohled nad plněním závazků veřejné služby (viz oddíl 6.2).
- (39) Při provádění testu přiměřenosti Kontrolní úřad zvažuje, zda může být případné narušení hospodářské soutěže vyplývající z vyrovnávací platby za závazek veřejné služby odůvodněno potřebou vykonávat veřejnou službu a zajišťovat její financování. Kontrolní úřad posuzuje, a to zejména na základě důkazů, které mají poskytnout státy ESVO, zda existují dostatečné záruky pro zamezení nepřiměřeným účinkům veřejného financování, nadměrné náhrady a křížovému subvencování a pro zajištění toho, že veřejnoprávní vysílací organizace budou při svých obchodních činnostech dodržovat tržní podmínky (viz oddíl 6.3 a následující oddíly).
- (40) Analýza slučitelnosti s požadavky na státní podpory musí vycházet ze zvláštních charakteristik jednotlivých vnitrostátních systémů. Kontrolní úřad si je vědom rozdílů ve vnitrostátních systémech vysílání i v jiných charakteristikách mediálních trhů jednotlivých států ESVO. Slučitelnost státní podpory pro veřejnoprávní vysílací organizace podle čl. 59 odst. 2 se proto posuzuje případ od případu podle praxe Komise a Kontrolního úřadu ⁽³⁶⁾ v souladu s hlavními zásadami uvedenými v následujících oddílech.
- (41) Kontrolní úřad rovněž vezme v úvahu obtíže, kterým mohou čelit některé státy ESVO při shromažďování nezbytných finančních prostředků, jsou-li náklady veřejné služby na jednoho obyvatele za jinak stejných podmínek vyšší ⁽³⁷⁾. Stejně tak se vezmou v úvahu možné obavy jiných médií v těchto státech ESVO.
- (42) Jak prokazuje praxe Komise a Kontrolního dvora, opatření, které nesplňuje všechna kritéria stanovená v rozsudku ve věci *Altmark*, bude nutno nadále analyzovat podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování EU resp. čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP ⁽³⁸⁾.

6.1 Definice poslání veřejné služby

- (43) K tomu, aby byla splněna podmínka uvedená v bodě 36 písm. i) pro použití čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, je nutno stanovit oficiální definici poslání veřejné služby. Teprve poté může Kontrolní úřad s dostatečnou právní jistotou posoudit, zda se použije odchylka podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP.
- (44) Definice poslání veřejné služby spadá do působnosti států ESVO, které mohou rozhodovat na celostátní, regionální nebo místní úrovni, v souladu s vnitrostátním právním řádem. Obecně řečeno, při výkonu této pravomoci musí být brán v úvahu pojem „služby obecného hospodářského zájmu“ (dále jen „SOHZ“).
- (45) Definice poslání veřejné služby by měla být státy ESVO vymezena co nejpřesněji. Neměla by ponechávat žádnou pochybnost o tom, zda určitou činnost vykonávanou pověřeným provozovatelem zamýšlí stát ESVO zahrnout do poslání veřejné služby, či nikoli. Bez jasné a přesné definice povinností uložených veřejnoprávní vysílací organizaci by Kontrolní úřad nebyl schopen plnit své úkoly podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, a nemohl by tudíž udělit žádnou výjimku podle tohoto ustanovení.
- (46) Jednoznačné stanovení činností spadajících do poslání veřejné služby je rovněž důležité pro soukromé provozovatele služeb, aby mohli plánovat své činnosti. Kromě toho by podmínky poslání veřejné služby měly být dostatečně přesné, aby orgány států ESVO mohly účinně sledovat jejich dodržování, jak je popsáno v následujícím oddíle.

⁽³⁶⁾ Viz například rozhodnutí Komise v těchto věcech: E 8/06, *státní financování pro vlámskou veřejnoprávní vysílací organizaci VRT*, Úř. věst. C 143, 10.6.2008, s. 7; E 4/05, *státní financování RTE a TNAG (TG4)*, Úř. věst. C 121, 17.5.2008, s. 5; E 3/05, *podpora německým provozovatelům veřejnoprávního vysílání*, Úř. věst. C 185, 8.8.2007, s. 1; E 9/05, *poplatek za licence RAI*, Úř. věst. C 235, 23.9.2005, s. 3; E 10/05, *poplatek za licence France 2 a 3*, Úř. věst. C 240, 30.9.2005, s. 20; E 8/05, *španělská celostátní veřejnoprávní vysílací stanice RTVE*, Úř. věst. C 239, 4.10.2006, s. 17; C 2/04, *financování ad hoc nizozemských provozovatelů veřejnoprávního vysílání*, Úř. věst. L 49, 22.2.2008, s. 1. Viz rovněž rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO č. 306/09/KOL ze dne 8. července 2009 o společnosti Norwegian Broadcasting Corporation, k dispozici na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=16906&l=1>.

⁽³⁷⁾ Podobné obtíže mohou nastat také tehdy, je-li veřejnoprávní vysílání zaměřeno na jazykové menšiny nebo místní potřeby.

⁽³⁸⁾ Rozhodnutí Komise C 62/1999, RAI, bod 99 a C 85/2001, RTP, bod 158.

- (47) Současné se však vzhledem ke zvláštní povaze odvětví vysílání a k potřebě zajistit redakční nezávislost veřejnoprávních vysílacích organizací považuje za legitimní podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP kvalitativní definice, která dané vysílací organizaci ukládá povinnost poskytovat široké programové spektrum a vyváženou a rozmanitou nabídku vysílání⁽³⁹⁾. Taková definice se obecně považuje za definici, která je v souladu s cílem uspokojovat demokratické, společenské a kulturní potřeby konkrétní společnosti a která zaručuje pluralismus, včetně kulturní a jazykové rozmanitosti. Jak uvedl Tribunál, legitimnost takto široce definovaného poslání veřejné služby spočívá v požadavcích na kvalitu služeb, které veřejnoprávní vysílací organizace nabízejí⁽⁴⁰⁾. Definice poslání veřejné služby může rovněž odrážet vývoj a diverzifikaci činností v digitálním věku a zahrnovat audiovizuální služby na všech distribučních platformách.
- (48) Pokud jde o definici veřejné služby v odvětví vysílání, úloha Kontrolního úřadu je omezena na kontrolu zjevných chyb. Kontrolnímu úřadu nepřísluší rozhodovat, které programy mají být vysílány a financovány jako služba obecného hospodářského zájmu, ani zpochybňovat povahu či kvalitu určitého produktu. Zjevnou chybou by však bylo, kdyby definice poslání veřejné služby obsahovala činnosti, které by dost dobře nemohly být považovány za činnosti, jež uspokojují demokratické, společenské a kulturní potřeby každé společnosti. Taková situace by nastala například v případě reklamy, elektronického obchodu, teleshoppingu, volání na čísla se zvýšenou sazbou v hrách o ceny⁽⁴¹⁾, sponzorování nebo reklamního prodeje. Kromě toho by mohlo dojít ke zjevné chybě, kdyby byla státní podpora využita k financování činností, které nepřinášejí přidanou hodnotu, pokud jde o uspokojování společenských, demokratických a kulturních potřeb společnosti.
- (49) V této souvislosti je třeba připomenout, že poslání veřejné služby popisuje služby nabízené veřejnosti v obecném zájmu. Otázka definice poslání veřejné služby se nesmí zaměřovat s otázkou finančního mechanismu, který byl pro poskytování těchto služeb zvolen. Přestože veřejnoprávní vysílací organizace mohou vykonávat obchodní činnosti, jako je například prodej vysílacího času pro reklamu za účelem příjmu, nelze takové činnosti považovat za součást poslání veřejné služby⁽⁴²⁾.

6.2 Pověření a dohled

- (50) Aby bylo možné využít výjimky podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, mělo by být poslání veřejné služby svěřeno jednomu nebo více podnikům na základě oficiálního aktu (např. právního předpisu, smlouvy nebo závazného pověření).
- (51) Akty pověření musí stanovit přesnou povahu závazků veřejné služby v souladu s výše uvedeným oddílem 6.1 a podmínky pro poskytování vyrovnávací platby, stejně jako opatření, která zamezí nadměrné náhradě a zajistí její navrácení.
- (52) Kdykoli se rozšíří působnost poslání veřejné služby tak, aby pokrývala nové služby, měly by se podle toho změnit v mezích čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP definice a akty pověření. S cílem umožnit veřejnoprávním vysílacím organizacím reagovat rychle na nový technologický rozvoj mohou státy ESVO rovněž stanovit, že k pověření novou službou dojde po posouzení uvedeném v oddíle 6.7 níže, a to předtím, než je formálně konsolidován původní akt pověření.
- (53) Nestačí však, aby veřejnoprávní vysílací organizace byla formálně pověřena poskytováním přesně vymezené veřejné služby. Je rovněž nezbytné, aby veřejná služba byla skutečně poskytována tak, jak je uvedeno ve formální dohodě mezi státem a pověřeným podnikem. Je proto žádoucí, aby její provádění transparentně a účinně sledoval příslušný orgán nebo k tomuto účelu jmenovaný subjekt. Nezbytnost takového příslušného orgánu nebo subjektu pověřených dohledem je zřejmá v případě norem kvality uložených pověřenému provozovateli. Kontrolnímu úřadu nepřísluší, aby posuzoval dodržování norem kvality: pokud jde o plnění poslání veřejné služby vysílací organizací včetně norem kvality, které jsou v rámci tohoto poslání stanoveny, musí být schopen opírat se o vhodný dohled ze strany státu ESVO⁽⁴³⁾.
- (54) Je v pravomoci státu ESVO zvolit si mechanismus, kterým zaručí účinný dohled nad plněním závazků veřejné služby, a tím umožní Kontrolnímu úřadu vykonávat jeho úkoly podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP. Takový dohled bude patrně účinný jen tehdy, pokud ho bude vykonávat subjekt skutečně nezávislý na vedení veřejnoprávní vysílací

⁽³⁹⁾ Věc T-442/03 *SIC v. Komise*, Sb. rozh. 2008, s. II-1161, bod 201 a rozsudek ve věci TV2, citováno výše, body 122–124.

⁽⁴⁰⁾ Tyto kvalitativní požadavky jsou podle Tribunálu „*důvodem existence vysílací SOHZ ve vnitrostátním audiovizuálním prostředí*“. Není „*důvod, aby široce definovaná vysílací SOHZ, která ale obětovala dodržení těchto kvalitativních požadavků ve prospěch chování obchodního subjektu, byla nadále financovaná státem*“, viz *SIC v. Komise*, citováno výše, bod 211.

⁽⁴¹⁾ Pokud jde o kvalifikaci hry o ceny, jejíž součástí je přímé volání čísla s vyšší sazbou, jako „teleshoppingu“ nebo „reklamy“, podle směrnice 2007/65/ES (směrnice o audiovizuálních mediálních službách), viz věc C-195/06 *Österreichischer Rundfunk (ORF)*, Sb. rozh. 2007, s. I-8817.

⁽⁴²⁾ Viz rozsudek ve věci TV2, citováno výše, body 107–108.

⁽⁴³⁾ Viz věc *SIC v. Komise*, citováno výše, bod 212.

organizace, který má pravomoci a potřebnou kapacitu a zdroje pro vykonávání pravidelného dohledu, jenž vede k zavedení odpovídajících nápravných opatření, je-li to pro zajištění dodržování závazků veřejné služby nutné.

- (55) Pokud nebudou k dispozici dostatečné a spolehlivé ukazatele toho, že veřejná služba je skutečně poskytována podle podmínek pověření, nemůže Kontrolní úřad plnit své úkoly podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, a nemůže tudíž udělit žádnou výjimku podle tohoto ustanovení.

6.3 Volba financování veřejnoprávního vysílání

- (56) Povinnosti veřejné služby mohou být kvantitativní, kvalitativní, nebo případně obojí. Ať už je jejich forma jakákoli, mohou odůvodňovat náhradu, pokud vedou k dodatečným nákladům, které by vysílací organizaci obvykle nevznikly.

- (57) Systémy financování lze rozdělit do dvou velkých skupin: „samostatného financování“ a „dvojitého financování“. Skupina „samostatného financování“ zahrnuje systémy, v nichž je veřejnoprávní vysílání financováno výlučně z veřejných prostředků v jakékoli formě. Systémy „dvojitého financování“ zahrnují širokou škálu mechanismů, v jejichž rámci je veřejnoprávní vysílání financováno pomocí různých kombinací státních fondů a příjmů z obchodních činností nebo činností veřejné služby, jako je prodej vysílacího času pro reklamu nebo programů a nabízení služeb za úplatu.

- (58) Jak je uvedeno v usnesení o veřejnoprávním vysílání: „[U]stanovení Smlouvy o založení Evropského společenství se nedotýkají pravomocí členských států financovat veřejnoprávní vysílání (...)“. Kontrolní úřad proto v zásadě nic nenamítá proti volbě systému dvojitého financování místo systému samostatného financování.

- (59) Zatímco státy ESVO si mohou libovolně zvolit způsob financování veřejnoprávního vysílání, Kontrolní úřad musí podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP ověřit, že státní financování nemá nepřiměřený vliv na hospodářskou soutěž v EHP, jak je uvedeno v bodu 37 výše.

6.4 Požadavky na transparentnost při posuzování státní podpory

- (60) Posouzení státní podpory Kontrolním úřadem vyžaduje jasnou a přesnou definici poslání veřejné služby a jasné a přiměřené rozlišení mezi činnostmi veřejné služby a činnostmi, které veřejnou službou nejsou, včetně jasné odděleného vedení účtů.

- (61) Oddělené vedení účtů mezi činnostmi veřejné služby a činnostmi, které nejsou veřejnou službou, se již běžně vyžaduje na vnitrostátní úrovni, neboť je nezbytné pro zajištění transparentnosti a odpovědnosti při používání veřejných prostředků. Oddělené vedení účtů poskytuje nástroj pro posouzení údajného křížového subvencování a pro zdůvodnění oprávněných vyrovnávacích plateb za plnění úkolů obecného hospodářského zájmu. Pouze na základě řádného rozvržení nákladů a příjmů je možné určit, zda je veřejné financování skutečně omezeno na čisté náklady poslání veřejné služby, a je tak přijatelné podle čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP.

- (62) Směrnice 2006/111/ES (směrnice o zprůhlednění finančních vztahů) od členských států požaduje, aby přijaly opatření k zajištění transparentnosti v případech kteréhokoli podniku, kterému byla udělena zvláštní nebo výlučná práva nebo který byl pověřen výkonem služeb obecného hospodářského zájmu a dostává vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby v jakékoli formě a který vykonává jiné činnosti, jež nejsou veřejnou službou. Těmito požadavky na transparentnost jsou: a) vnitřní účty odpovídající různým činnostem, tj. činnostem veřejné služby a činnostem, které nejsou veřejnou službou, musí být oddělené; b) veškeré náklady a výnosy musí být správně přičteny nebo rozděleny na základě důsledně uplatňovaných a objektivně zdůvodnitelných zásad analytického účetnictví; a c) zásady analytického účetnictví, podle kterých se oddělené účty vedou, musí být jasné stanoveny ⁽⁴⁴⁾.

- (63) Tyto obecné požadavky na transparentnost se vztahují rovněž na vysílací organizace – pokud jsou pověřeny poskytováním služby obecného hospodářského zájmu, dostávají s ohledem na tuto službu veřejnou vyrovnávací platbu a vykonávají rovněž jiné činnosti, které nejsou veřejnou službou.

- (64) V odvětví vysílání nepředstavuje oddělené vedení účtů na straně příjmů žádný zvláštní problém. Z těchto důvodů se Kontrolní úřad domnívá, že na straně příjmů by provozovatelé vysílání měli podávat podrobný výkaz zdrojů a výše všech příjmů vyplývajících z výkonu činností veřejné služby a činností, které nejsou veřejnou službou.

- (65) Na straně nákladů je možno vzít v úvahu veškeré výdaje vzniklé při poskytování veřejné služby. Pokud podnik vykonává činnosti, které nejsou veřejnou službou, je možno vzít v úvahu pouze náklady spojené s veřejnou službou. Kontrolní úřad uznává, že v odvětví veřejnoprávního vysílání může být oddělení účtů na straně nákladů obtížnější. Důvodem je to, že zejména v oblasti tradičního vysílání mohou státy ESVO mít za to, že se poslání veřejné služby

⁽⁴⁴⁾ Článek 4 směrnice 2006/111/ES (směrnice o zprůhlednění finančních vztahů).

vztahuje na veškeré programy vysílací organizace a současně umožňuje jejich obchodní využití. Jinými slovy, činnosti veřejné služby a činnosti, které nejsou veřejnou službou, mohou mít ve velké míře stejné vstupy a náklady nemusí být vždy možné poměrně oddělit.

- (66) Náklady související s činnostmi, které nejsou veřejnou službou (např. marketingové náklady na reklamu), by měly být vždy jednoznačně identifikovány a zaúčtovány zvlášť. Náklady na vstupy, které mají sloužit současně rozvoji činnosti v oblasti veřejných služeb i služeb, které veřejnými službami nejsou, by kromě toho měly být poměrně rozděleny na činnosti veřejné služby a na činnosti, které veřejnou službou nejsou, kdykoli je tak možné učinit smysluplným způsobem.
- (67) V ostatních případech, kdykoli se tyto zdroje využívají k výkonu veřejné služby i úkolů, které veřejnou službou nejsou, by měly být společné náklady na vstupy přidělovány na základě rozdílu mezi celkovými náklady podniku včetně činností, které nejsou veřejnou službou, a bez nich ⁽⁴⁵⁾. V těchto případech nemusí být náklady, které lze zcela přičíst činnostem veřejné služby, i když je využívají rovněž činnosti, které veřejnou službou nejsou, rozděleny mezi oba druhy činností a mohou být zcela přiděleny činnosti veřejné služby. Tento rozdílný přístup, který se obvykle používá v ostatních odvětvích veřejně prospěšných služeb, je vysvětlen zvláštnostmi odvětví veřejnoprávního vysílání. V oblasti veřejnoprávního vysílání musí být čistý zisk obchodních činností spojených s činnostmi veřejné služby zohledněn za účelem výpočtu čistých nákladů veřejné služby, a tudíž ke snížení výše vyrovnávací platby za závazek veřejné služby. To snižuje riziko křížového subvencování zaúčtováním společných nákladů na činnosti veřejné služby.
- (68) Hlavním příkladem situace popsané v předchozím bodu jsou náklady na tvorbu programů v rámci poslání veřejné služby dotyčné veřejnoprávní vysílací organizace. Tyto programy slouží ke splnění poslání veřejné služby a rovněž k zajištění sledovanosti pro prodej vysílacího času pro reklamu. Ve skutečnosti však nelze vyčíslit dostatečně přesně, nakolik sledování programu plní poslání veřejné služby a nakolik přináší příjmy z reklamy. Z tohoto důvodu hrozí, že rozdělení nákladů na programové spektrum mezi oba druhy činností bude libovolné a nebude smysluplné.
- (69) Kontrolní úřad usuzuje, že finanční transparentnost lze dále zvýšit přiměřeným oddělením činností veřejné služby a činností, které nejsou veřejnou službou, na organizační úrovni veřejnoprávní vysílací organizace. Oddělení funkcí a struktur obvykle od samého počátku usnadňuje předcházení křížovému subvencování obchodních činností a zajišťuje převodní ceny a dodržování zásady nezávislosti. Kontrolní úřad proto státy ESVO vyzývá, aby jako formu osvědčeného postupu uvažily oddělení funkcí nebo struktur u významných a oddělitelných obchodních činností.

6.5 Zásada čistých nákladů a nadměrná náhrada

- (70) Nadměrná náhrada v zásadě představuje neslučitelnou státní podporu, kterou je státu nutno vrátit, neboť není pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu nezbytná. Mohou se však na ni vztahovat objasnění týkající se veřejnoprávního vysílání uvedená v tomto oddíle.
- (71) Kontrolní úřad vychází z úvahy, že státní financování je obvykle nutné, aby podnik mohl úkoly veřejné služby plnit. Aby však vyhověl testu přiměřenosti, je obecně zapotřebí, aby výše veřejné vyrovnávací platby nepřekročila čisté náklady na poskytnutí veřejné služby, přičemž je třeba brát v úvahu rovněž ostatní přímé či nepřímé příjmy, které z poslání veřejné služby vyplývají. Z tohoto důvodu se pro určení čistých nákladů veřejné služby bere v úvahu čistý zisk ze všech obchodních činností, které s činnostmi veřejné služby souvisejí.
- (72) Podniky, které dostávají za plnění úkolu veřejné služby vyrovnávací platbu, mohou mít zpravidla přiměřený zisk. Tento zisk se skládá z míry návratnosti vlastního kapitálu, která bere v úvahu riziko či neexistenci rizika, které podnik podstupuje. V odvětví vysílání je poslání veřejné služby často vykonáváno vysílacími organizacemi, které jsou neziskové nebo které nemusí vyplácet odměnu za použitý kapitál a nevykonávají žádnou jinou činnost než poskytování veřejné služby. Kontrolní úřad se domnívá, že v těchto případech není přiměřený prvek zisku do

⁽⁴⁵⁾ To odkazuje na hypotetickou situaci, ve které by činnosti, jež nejsou veřejnou službou, měly být přerušeny: náklady, kterým by tak bylo zamezeno, představují částku společných nákladů, které by měly být přiděleny na činnosti, jež nejsou veřejnou službou.

výše náhrady za plnění poslání veřejné služby zahrnout ⁽⁴⁶⁾. Avšak v ostatních případech, například jsou-li určitými závazky veřejné služby pověřeny komerčně řízené podniky, které musí vyplácet odměnu za kapitál, jenž byl do nich investován, může být prvek zisku představující spravedlivou odměnu za kapitál s přihlédnutím k riziku považován za přiměřený, je-li to řádně odůvodněno a pokud je to nezbytné pro plnění závazků veřejné služby.

- (73) Veřejnoprávní vysílací organizace si mohou ponechat roční nadměrnou náhradu převyšující čisté náklady veřejné služby (jako „rezervu na veřejné služby“) v míře, která je nezbytná pro zajištění financování závazků veřejné služby. Obecně se Kontrolní úřad domnívá, že za částku nezbytnou pro zvládnutí výkyvů nákladů a příjmů lze považovat částku do výše 10 % ročních výdajů zahrnutých do rozpočtu na poslání veřejné služby. Nadměrnou náhradu nad tento limit je zpravidla nutno neprodleně vrátit.
- (74) Výjimečně a v řádně odůvodněných případech může být veřejnoprávním vysílacím organizacím povoleno ponechat si částku převyšující 10 % ročních výdajů zahrnutých do rozpočtu na poslání veřejné služby. To je možné pouze za předpokladu, že tato nadměrná náhrada je předem závazně vyčleněna pro účely jednorázových velkých výdajů, jež jsou pro plnění poslání veřejné služby nezbytné ⁽⁴⁷⁾. Použití takové jasně vyčleněné nadměrné náhrady by mělo být rovněž časově omezené v závislosti na jejím účelu.
- (75) Aby mohl Kontrolní úřad vykonávat své povinnosti, stanoví státy ESVO podmínky, za nichž mohou veřejnoprávní vysílací organizace uvedenou nadměrnou náhradu použít.
- (76) Uvedená nadměrná náhrada se použije výhradně za účelem financování činností veřejné služby. Křížové subvencování obchodních činností není opodstatněné a představuje neslučitelnou státní podporu.

6.6 Mechanismy finanční kontroly

- (77) Státy ESVO zavedou vhodné mechanismy, které zabrání nadměrné náhradě nad rámec ustanovení v bodech 72 až 76. Zajistí pravidelnou a účinnou kontrolu využívání veřejného financování s cílem zamezit nadměrné náhradě a křížovému subvencování a zajistit dohled nad výší a využitím „rezerv na veřejné služby“. Je v pravomoci států ESVO, aby ve svých vnitrostátních systémech vysílání zvolily nejvhodnější a nejúčinnější kontrolní mechanismy, přičemž vezmou v úvahu rovněž nutnost zajistit jejich provázanost s mechanismy, které byly pro účely dohledu nad plněním veřejné služby již zavedeny.
- (78) Tyto kontrolní mechanismy budou účinné zřejmě pouze tehdy, budou-li prováděny externím subjektem, který je na veřejnoprávní vysílací organizaci nezávislý, a to v pravidelných intervalech, nejlépe jednou ročně. Státy ESVO zajistí podmínky pro zavedení účinných opatření ke zpětnému získání nadměrné náhrady, která překročí rámec ustanovení v předchozím oddíle 6.5, a rovněž ke zpětnému získání křížového subvencování.
- (79) Finanční situace veřejnoprávních vysílacích organizací by měla podléhat hloubkovému přezkumu na konci každého finančního období, jak je stanoveno ve vnitrostátních systémech vysílání jednotlivých států ESVO, nebo pokud takové období neexistuje, na konci časového období, které by běžně nemělo překročit čtyři roky. Při výpočtu finančních potřeb veřejnoprávní vysílací organizace na příští období se vezmou v úvahu „rezervy na veřejné služby“ existující na konci finančního období nebo na konci rovnocenného období, jak je uvedeno výše. V případě „rezerv na veřejné služby“, které opakovaně překročí 10 % ročních nákladů na veřejnou službu, přezkoumají státy ESVO, zda je úroveň financování přizpůsobena skutečným finančním potřebám veřejnoprávních vysílacích organizací.

6.7 Diverzifikace služeb veřejnoprávního vysílání

- (80) V posledních letech prodělaly trhy s audiovizuálním vysíláním důležité změny, které vedly k nepřetržitému rozvoji a diverzifikaci nabídky vysílacího sektoru. To podnítilo nové otázky týkající se použitelnosti pravidel státní podpory na audiovizuální služby, které jdou nad rámec vysílacích činností v tradičním smyslu.
- (81) V tomto ohledu se Kontrolní úřad domnívá, že by veřejnoprávní vysílací organizace měly mít možnost využít ve prospěch společnosti příležitostí, které nabízí digitalizace a diverzifikace distribučních platforem na technologicky

⁽⁴⁶⁾ Toto ustanovení veřejným vysílacím organizacím samozřejmě nebrání mít zisk z obchodních činností spadajících mimo poslání veřejné služby.

⁽⁴⁷⁾ Takové zvláštní rezervy mohou být opodstatněné v případě velkých technologických investic (např. digitalizace), k nimž podle předpokladů dojde v určitém okamžiku a které jsou nezbytné pro plnění poslání veřejné služby; nebo v případě velkých restructuračních opatření, jež jsou nezbytná k zachování nepřetržitého provozu veřejnoprávní vysílací organizace v jasně vymezeném časovém období.

neutrálním základě. Aby byla zajištěna základní úloha veřejnoprávních vysílacích organizací v novém digitálním prostředí, mohou veřejnoprávní vysílací organizace při poskytování audiovizuálních služeb na nových distribučních platformách využívat státní podporu, a uspokojovat tak zájmy široké veřejnosti stejně jako speciální zájmy, a to za předpokladu, že slouží stejným demokratickým, společenským a kulturním potřebám dotyčné společnosti a nemají nepřiměřené účinky na trh, které nejsou pro plnění veřejné služby nezbytné.

- (82) Současné s rychlým vývojem trhů s vysíláním se mění rovněž obchodní modely vysílacích organizací. Při plnění svého poslání veřejné služby využívají vysílací organizace stále častěji nových zdrojů financování, například reklamy online, nebo poskytují služby za úplatu (tzv. placené služby, například přístup k archivům za poplatek, tematické televizní kanály na základě platby za zhlédnuté programy, přístup k mobilním službám za paušální platbu a k záznamu televizních programů za poplatek, placené stahování obsahu z internetu atd.). Prvek odměny v placených službách může být spojen například s hrazením poplatků za distribuci v síti nebo autorská práva ze strany vysílacích organizací (například jsou-li služby na mobilních platformách poskytovány oproti uhrazení poplatku za mobilní distribuci).
- (83) Ačkoli služby veřejnoprávního vysílání mají tradičně charakter volného vysílání, Kontrolní úřad se domnívá, že prvek přímé odměny v takových službách – přestože má dopad na jejich přístupnost divákovi⁽⁴⁸⁾ – nutně neznamená, že tyto služby zjevně nejsou součástí veřejné služby, a to za předpokladu, že prvek odměny neohrožuje zvláštní charakter veřejné služby v tom smyslu, že slouží společenským, demokratickým a kulturním potřebám občanů, což odlišuje veřejné služby od čistě obchodních činností⁽⁴⁹⁾. Prvek odměny je jedním z aspektů, k nimž se při rozhodování o zařazení těchto služeb do poslání veřejné služby přihlíží, jelikož se může ovlivnit univerzálnost a celkovou podobu poskytované služby, jakož i její dopad na trh. Za předpokladu, že daná zpoplatněná služba uspokojuje zvláštní společenské, demokratické a kulturní potřeby společnosti, aniž by vedla k nepřiměřeným účinkům na hospodářskou soutěž a přeshraniční obchod, mohou státy ESVO takovou službu veřejnoprávním vysílacím organizacím svěřit jako součást jejich poslání veřejné služby.
- (84) Jak je uvedeno výše, státní podporu pro veřejnoprávní vysílací organizace je možno využívat k šíření audiovizuálních služeb na všech platformách za předpokladu, že jsou splněny věcné požadavky čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP. Za tím účelem státy ESVO prostřednictvím postupu předběžného hodnocení založeného na otevřené veřejné konzultaci zváží, zda nové významné audiovizuální služby plánované veřejnoprávními vysílacími organizacemi splňují požadavky čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP, tudíž zda v rámci veřejnoprávního vysílání tyto služby uspokojují demokratické, společenské a kulturní potřeby společnosti při náležitém zohlednění jejich možných účinků na podmínky obchodu a na hospodářskou soutěž.
- (85) Je na státech ESVO, aby stanovily (s přihlédnutím k charakteristikám a vývoji trhu vysílání, jakož i k rozsahu služeb, které veřejnoprávní vysílací organizace již nabízejí), co lze považovat za „novou významnou službu“. „Nová“ povaha činnosti může záviset mimo jiné na jejím obsahu nebo na způsobu využívání⁽⁵⁰⁾. „Významnost“ služby může zohledňovat například finanční zdroje potřebné pro její rozvoj a očekávaný dopad na poptávku. Významné změny stávajících služeb podléhají stejnému posouzení jako významné nové služby.
- (86) Je v pravomoci států ESVO, aby zvolily nejvhodnější mechanismus k zajištění souladu audiovizuálních služeb s věcnými podmínkami čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP s přihlédnutím ke zvláštnostem vnitrostátních systémů vysílání a k potřebě zajistit redakční nezávislost veřejnoprávních vysílacích organizací.
- (87) V zájmu transparentnosti a dostupnosti všech relevantních informací, které jsou pro přijetí vyváženého rozhodnutí nezbytné, mají zúčastněné strany příležitost předložit svá stanoviska k plánované nové významné službě v rámci otevřené konzultace. Výsledek této konzultace včetně posouzení a důvodů rozhodnutí budou zpřístupněny veřejnosti.

⁽⁴⁸⁾ Jak stanoví Rada Evropy ve svém doporučení o úloze veřejnoprávních sdělovacích prostředků v informační společnosti, „(...) členské státy mohou zvážit možnost doplňkového financování při řádném zohlednění otázek trhu a hospodářské soutěže. Zejména v případě nových personalizovaných služeb mohou členské státy zvážit, zda veřejnoprávním médiím umožní vybírat poplatky (...). Žádná z těchto možností by však neměla ohrozit zásadu univerzálnosti veřejnoprávních médií nebo vést k diskriminaci mezi jednotlivými skupinami společnosti (...) Při zavádění nových režimů financování by měly členské státy věnovat patřičnou pozornost tomu, aby byl daný obsah svou povahou v zájmu veřejnosti i ve společném zájmu.“

⁽⁴⁹⁾ Kontrolní úřad se například domnívá, že požadavek přímé platby od uživatelů za poskytování nabídky specializovaného prémiového obsahu by byl běžně považován za obchodní činnost. Na druhé straně se však Kontrolní úřad například domnívá, že účtování poplatků za pouhý přenos v síti u vyváženého a rozmanitého vysílání na nových platformách, jako jsou mobilní zařízení, by danou nabídku na obchodní činnost nezměnilo.

⁽⁵⁰⁾ Kontrolní úřad se například domnívá, že některé formy lineárního přenosu jako např. simultánní přenos večerních televizních zpráv na jiných platformách (např. na internetu či mobilních zařízeních) nemusí být pro účely této kapitoly považovány za „nové“. Mělo by být na státech ESVO, aby určily, zda lze jiné formy opětovného přenosu vysílání veřejnoprávních vysílacích organizací na jiných platformách považovat za významné nové služby, přičemž by měly zohlednit zvláštnosti a charakteristiky daných služeb.

- (88) S cílem zajistit, aby veřejné financování významných nových audiovizuálních služeb nenarušilo obchod a hospodářskou soutěž v míře, jež je v rozporu se společným zájmem, zhodnotí státy ESVO na základě výsledků otevřené konzultace celkový dopad nové služby na trh porovnáním situace při existenci a neexistenci plánované nové služby. Při posuzování dopadu na trh jsou relevantními prvky např. existence podobné nebo nahraditelné nabídky, hospodářská soutěž v oblasti redakce, struktura trhu, postavení veřejnoprávní vysílací organizace na trhu, úroveň hospodářské soutěže a možný dopad na soukromé iniciativy. Tento dopad musí být vyrovnán hodnotou daných služeb pro společnost. Jestliže převažují nepříznivé účinky na trh, bude se státní financování audiovizuálních služeb považovat za přiměřené pouze tehdy, je-li odůvodněno přidanou hodnotou, pokud jde o uspokojování společenských, demokratických a kulturních potřeb společnosti⁽⁵¹⁾, přičemž se zohlední rovněž stávající celková nabídka veřejných služeb.
- (89) Takové posouzení by bylo objektivní pouze tehdy, pokud by je prováděl subjekt, který je na vedení veřejnoprávní vysílací organizace skutečně nezávislý, rovněž pokud jde o jmenování a odvolávání jejích členů, a který má pro výkon svých povinností dostatečnou kapacitu a zdroje. Státy ESVO jsou schopny navrhnout postup, který je přiměřený velikosti daného trhu a postavení veřejnoprávní vysílací organizace na tomto trhu.
- (90) Výše uvedené úvahy veřejnoprávními vysílacími organizacím nebrání v tom, aby vyzkoušely nové inovativní služby (např. v podobě pilotních projektů) v omezeném rozsahu (např. pokud jde o čas a sledovanost) a za účelem získání informací o proveditelnosti a přidané hodnotě plánované služby, pokud se tato zkušební fáze nerovná zavedení plnohodnotné nové významné audiovizuální služby.
- (91) Kontrolní úřad má za to, že výše uvedené posouzení na vnitrostátní úrovni přispěje k zajištění souladu s pravidly EHP v oblasti státní podpory. Tím nejsou dotčeny pravomoci Kontrolního úřadu a Komise, pokud jde o ověřování, zda státy ESVO dodržují ustanovení Dohody o EHP, ani jejich právo v případě nutnosti jednat, rovněž na základě stížnosti nebo z vlastního podnětu.

6.8 Přiměřenost a tržní chování

- (92) V souladu s čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP se veřejnoprávní vysílací organizace nepodílí na činnostech, jež by vedly k nepřiměřenému narušení hospodářské soutěže a jež nejsou pro plnění poslání veřejné služby veřejnoprávní vysílací organizace je obecně považováno za legitimní. K nepřiměřenému narušení trhu by však došlo v případě, že by veřejnoprávní vysílací organizace ponechávaly výlučná práva premiová práva nevyužít, aniž by na ně zavčasu a transparentním způsobem nabídly udělení sublicencí. Proto Kontrolní úřad vyzývá státy ESVO, aby zajistily dodržování zásady proporcionality ze strany veřejnoprávních vysílacích organizací rovněž s ohledem na nabývání premiových práv veřejnoprávními vysílacími organizacemi.
- (93) Při vykonávání obchodních činností jsou veřejnoprávní vysílací organizace povinny dodržovat tržní zásady a pokud jednájí prostřednictvím obchodních dceřiných společností, musí jednat nezávisle na těchto společnostech. Státy ESVO zajistí, aby veřejnoprávní vysílací organizace dodržovaly tuto zásadu nezávislého jednání, uskutečňovaly své obchodní investice v souladu se zásadou investora v tržním hospodářství a nevyužívaly veřejného financování k protisoutěžním praktikám vůči svým konkurentům.
- (94) Příkladem protisoutěžního chování může být cenové podbízení. Veřejnoprávní vysílací organizace může být v pokušení snižovat ceny reklamy nebo jiných činností, které nejsou veřejnou službou (např. komerčních placených služeb), a to pod úroveň, kterou lze ještě považovat za tržní, aby snížila příjem konkurentů, pokud jsou výsledné nižší příjmy pokryty veřejnou vyrovnávací platbou. Takovéto chování nelze považovat za chování slučitelné s posláním veřejné služby, kterým byla vysílací organizace pověřena, a každopádně by ovlivnilo podmínky obchodu a hospodářskou soutěž v Evropském hospodářském prostoru v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem, a porušila by tím čl. 59 odst. 2 Dohody o EHP.
- (95) Vzhledem k rozdílné situaci na různých trzích bude dodržování tržních zásad ze strany veřejnoprávních vysílacích organizací, zejména otázky, zda veřejnoprávní vysílací organizace uvádějí ve svých obchodních nabídkách nižší ceny a zda dodržují zásadu proporcionality v souvislosti s nabýváním premiových práv⁽⁵²⁾, posuzováno případ od případu s přihlédnutím k zvláštěm daného trhu a dotčené služby.

⁽⁵¹⁾ Viz rovněž poznámka pod čarou 40 o důvodech existence vysílací SOHZ.

⁽⁵²⁾ Jednou z důležitých otázek může být například to, zda veřejnoprávní vysílací organizace soustavně nabízejí vyšší ceny za práva na premiové programy způsobem, který překračuje potřeby posílání veřejné služby a vede k nepřiměřenému narušení trhu.

(96) Kontrolní úřad se domnívá, že zajistit dodržování tržních zásad ze strany veřejnoprávních vysílacích organizací je v první řadě úkolem vnitrostátních orgánů. Za tím účelem zavedou státy ESVO vhodné mechanismy, které umožní účinné posouzení možných stížností na vnitrostátní úrovni.

(97) Aniž je dotčen předchozí bod, v případě nutnosti může Kontrolní úřad jednat na základě článků 53, 54, 59 a 61 Dohody o EHP.

7. Časová působnost

(98) Tato kapitola se použije od prvního dne po jejím přijetí Kontrolním úřadem. Nahrazuje předchozí kapitolu o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání v pokynech Kontrolního úřadu pro státní podpory.

(99) V souladu s kapitolou o prováděcích pravidlech pro posouzení protiprávní státní podpory⁽⁵³⁾ použije Kontrolní úřad v případě neoznámené podpory:

(a) tuto kapitolu, jestliže byla podpora udělena po jejím zveřejnění;

(b) předchozí kapitolu o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání, která byla přijata dne 23. dubna 2004, ve všech ostatních případech.

⁽⁵³⁾ Přijato rozhodnutím č. 154/07/KOL ze dne 3. května 2007, kterým se po šedesáté třetí mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory aktualizací a vložení nové kapitoly o pravidlech pro protiprávní podpory (Úř. věst. L 73, 19.3.2009, s. 23 a dodatek EHP č. 15, 19.3.2009, s. 1), k dispozici na internetových stránkách Kontrolního úřadu na adrese: <http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkId=15119&1=1>